

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Największe warszawskie cmentarze

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Przed Świętym Zmarłych chcielibyśmy zaproponować Państwu odwiedzenie największych warszawskich cmentarzy. Trasę ustawiliśmy tak, aby nie zrobić za dużo kilometrów. Określiśmy ją na jeden dzień, ale uważamy, że ze względu na mnóstwo zabytków i znanych osób na nich pochowanych, nie jest to zbyt wiele czasu.

Wędrówkę naszą rozpoczniemy od cmentarza na Bródnie założonego w 1884 roku. Pochowani tu są m.in.: Roman Dmowski, Mieczysław Fogg, Tony Halik, Lucja Prus. Udajemy się teraz na Wojskowe Powązki gdzie pochowani są żołnierze, którzy zginęli w obu wojnach światowych, powstańcy warszawscy, politycy i inni zasłużeni dla kraju. Oddamy tu także cześć ofiarom katastrofy smoleńskiej.

Stąd już niedaleko do Starych Powązek, najstarszego i najpiękniejszego cmentarza w Warszawie. Jego historia liczy już ponad 200 lat. Pochowanych tu jest wielu znanych i szanowanych osób, naukowców, polityków, artystów, pisarzy i aktorów. Możemy tu obejrzeć setki zabytkowych pomników, rzeźb i nagrobków. Od początku XIX w., od czasów klasycyzmu, aż do czasów najnowszych, umieszczali tu swoje dzieła wybitni artyści rzeźbiarze.

Przy ulicy Okopowej znajduje się największy warszawski cmentarz żydowski. Powstał w 1806 roku znajduje się tu setki nagrobków misternie rzeźbionych, wykonanych przez znanych rzeźbiarzy. Leżą tu sławni rabini, lekarze, inżynierowie, ludzie zasłużeni dla Warszawy. Z Okopowej udamy się na ulicę Wolską na Cmentarz Powstańców Warszawy, gdzie leży ponad 200 tysięcy powstańców i mieszkańców Warszawy. Obok znajduje się stary Cmentarz Wolski założony w 1854 roku. W Warszawie jest jeszcze kilka cmentarzy, znajdziemy je na stronie polskaniezwykla.pl.

Program wycieczki

Warszawa

Cmentarz Bródnowski (Bródzieński)

W dniu 20 listopada 1884 r. Teofil Chościak Popiel, arcybiskup i metropolita warszawski, uroczystie poświęcił nowy Warszawski Rzymskokatolicki Cmentarz Grzebalny im. św. Wincentego na Bródnie. Dzień później odbył się pierwszy pochówek małej, gdyż liczącej tylko rok życia, Marii Skibniewskiej. Na początku istnienia cmentarza grzebano na nim mieszkańców Pragi i okolicy. Po trzech latach cmentarz otwarto dla mieszkańców lewobrzeżnej Warszawy, którzy zmarli w przytułkach, szpitalach lub samotnie i chowani byli na koszt miasta. Po zamknięciu Cmentarza na Kamionku i z powodu wyczerpywania się wolnych miejsc pochówku na Powązkach coraz więcej pogrzebów odbywało się właśnie na Bródnie. W pierwszych latach istnienia cmentarza była to nekropolia proletariatu i biednych z Warszawy.

Cmentarz Bródnowski zaliczany jest do największych nekropolii Europy. Przez ponad 120 lat swojego istnienia osiągnął – będąc wielokrotnie powiększanym – 135 ha powierzchni. Cmentarz, choć rzymskokatolicki, w latach 1906-14 posiadał miejsca pochówku dla mariawitów, a także wydzieloną część dla bezwyznaniowców, wyznawców obrzędowości pogańskiej i cygańskiej.

Przez kilka pierwszych lat nekropolia nie posiadała własnego kościoła. Nabożeństwa żałobne odprawiane były w kościołach parafialnych, do których należeli zmarli. Dopiero w latach 1887-88 wybudowano na terenie cmentarza drewniany kościół św. Wincentego ` Paolo zaprojektowany przez architekta Edwarda Cichockiego. Zaś w roku 1952, kiedy oficjalnie ustanowiono parafię św. Wincentego ` Paolo, postanowiono wybudować kościół parafialny. Projekt przygotował architekt Stanisław Marzyński. Kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej konsekrowano 24 sierpnia 1960 r.

Wedle założeń planistycznych Cmentarz Bródnowski przecięty został Aleją Główną (1,2 km długości i 9 m szerokości) biegnącą po jego przekątnej od ul. św. Wincentego do zbiegu ulic Odrowąża i Wysockiego. Ze względów porządkowych przecięto ją prostopadłe, mniej więcej w połowie, drugą równie szeroką aleją zwaną Aleją Szeroką. Obie stanowią osie założenia i ułatwiają orientację w tej drugiej co do wielkości warszawskiej nekropolii.

Wedle przybliżonych zestawień jest tu pochowanych ponad milion osób, w głównej mierze reprezentujących uboższe warstwy stolicy. Stąd też brak na nim wybitniejszych okazów sztuki sepulkralnej. Mimo to w kwaterach cmentarnych zawarła się na trwałe historia miasta stołecznego. Można tu odnaleźć groby ludzi związanych z historią i kulturą kraju i Warszawy, jak np.: kardynała Aleksandra Kakowskiego; delegata na konferencję

warsalską i wybitnego męża stanu Romana Dmowskiego; kontradmirała Adama Mohuczego; wybitnego teologa ks. prof. Eugeniusza Dąbrowskiego; poety Aleksandra Rymkiewicza; dramaturga Zygmunta Kaweckiego; aktorów Franciszka Brodniewicza, Edwarda Fertnera, Stanisławy Perzanowskiej; skrzypaczki Lidii Kmitowej; śpiewaka Mieczysława Fogga czy znanego warszawskiego sportowca - boksera Antoniego Kolczyńskiego i wielu, wielu innych.

Z cmentarzem na Bródnie związane były pewne elementy obyczajowe Pragi, np. tzw. „syrk”, czyli tradycyjna stupa pogrzebowa, która zawsze musiała się odbyć tuż obok cmentarza w knajpie o nazwie „Pod trupkiem” lub „Ostatni grosz”. Zamknięty już dziś cmentarz, pomijany często w przewodnikach, jest jednak trwałym pomnikiem dziejów Warszawy.

52°16'43"N 21°02'39"E | na mapie:A

Warszawa

Cmentarz Wojskowy na Powązkach

Carski garnizon wojskowy w Warszawie otrzymał cmentarz w 1912 roku. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości cmentarzowi na Powązkach nadano nowy kształt i powiększono. Nazwa "Cmentarz Wojskowy" wiąże się z tym, że w 1921 roku pochowano tu żołnierzy polskich, poległych w czasie I wojny światowej, w wojnie polsko-bolszewickiej 1919-20 r., a także urządzono kwatery dla weteranów Powstania Styczniowego.

W latach 1945-48 złożono tu ekshumowane na terenie Warszawy szczątki powstańców (z oddziałów Armii Krajowej "Zośka", "Parasol", "Baszta" i "Żywiciel"). Po II wojnie światowej cmentarz przejęło Ludowe Wojsko Polskie. Wokół Alei Zasłużonych pochowano przedstawicieli władz komunistycznych, wojskowych, przedstawicieli świata kultury i nauki. Od 1964 roku obowiązywała nazwa "Cmentarz Komunalny Powązki".

Nazwę "Cmentarz Wojskowy" na Powązkach przywrócono dopiero w 1998 roku. Cmentarz ten popularnie nazywany jest "Powązki Wojskowe". Pochowani są tu m.in. uczestnicy powstań 1831r., 1863 r., bohaterowie wojny polsko-bolszewickiej, żołnierze polegli we wrześniu 1939 roku, powstańcy warszawscy (1944 rok).

Autor: encore55

52°15'36"N 20°57'20"E | na mapie:B

Warszawa Cmentarz Powązkowski

Cmentarz Powązkowski (tzw. Stare Powązki) jest najstarszym, najbardziej szacownym i najpiękniejszym zabytkowym cmentarzem w Warszawie. Jego historia liczy już ponad 200 lat.

Pierwotny cmentarz powstał w 1790 r. Synowie stolnika warszawskiego, starosta kałuskiego Melchiora Korwin-Szymanowskiego ofiarowali grunt pod nowy cmentarz na terenie tzw. Szymanowszczyzny, graniczącej z wsią Powązki (tablica fundacyjna znajduje się w kruchcie kościoła pw. św. Karola Boromeusza). Cmentarz był niewielki, obejmował powierzchnię 2,6 ha, czyli dzisiejsze kwatery od 1 do 18 i teren katakumb. Teren otoczono murem, wzniesiono niewielki kościół cmentarny (wśród jego fundatorów był m.in. król Stanisław August Poniatowski), zbudowano katakumby - obydwie budowle projektował królewski architekt Dominik Merlini. Cmentarz nie miał wytyczonych rzędów ani podziału na kwatery. Poświęcono go uroczystie 20 maja 1792 r. Pierwszą osobą tu pochowaną był wspomniany już starosta klonowski Melchior Korwin-Szymanowski. Jego grób zachował się do dziś w kwaterze 163, tuż przy bocznej ścianie katakumb.

Już 20 lat po założeniu cmentarz okazał się za mały. Później powiększano go jeszcze wielokrotnie, i to w różnych kierunkach, co w pewnym stopniu tłumaczy niezwykle skomplikowaną numerację kwater: jest tam numeracja

cyfrowa arabska, rzymska, literowa, a także nazwy kwater, jak "klin" czy "177 wprost" lub "229 przed". Bez planu nie da się tam trafić. Ostatecznie powązkowska nekropolia osiągnęła powierzchnię 43 ha.

Cmentarny kościół pw. św. Karola Boromeusza swój dzisiejszy wygląd zyskał po rozbudowie dokonanej przed rokiem 1898. Architekt Józef Pius Dziekoński powiększył wówczas świątynię, nadał jej plan krzyża łacińskiego, zwieńczył kopułą wzorowaną na kopule kościoła św. Karola Boromeusza w Wiedniu i dobudował dwie wieże wieńczące fasadę. Niestety, przy okazji rozbudowy zniszczono wiele grobów znanych osób, m.in. Wojciecha Bogusławskiego, ojca sceny narodowej, oraz Jana Kilińskiego, szewca i pułkownika, uczestnika insurekcji kościuszkowskiej.

W XIX w. kilkakrotnie rozbudowywano i przedłużano katakumby. Mają one 200 m długości, znajdują się w nich kolebkowo sklepione wnęki, umieszczone na 5-7 poziomach. Trumnę wsuwano do wnęki, zamurowywano i umieszczano stosowną tablicę z napisem. Po zniszczeniach II wojny światowej przeprowadzono inwentaryzację - zidentyfikowano 420 tablic. Pewna część zamurowanych wnęk pozostała bezimienna...

Na tyłach katakumb w 1925 r. utworzono Aleję Zasłużonych. Pierwszy spoczął tutaj noblista Władysław Stanisław Reymont (zm. 1925). Chowano tu sławnych Polaków, głównie pisarzy, malarzy, rzeźbiarzy, aktorów, śpiewaków operowych. Ale mają tu swój pomnik także Żwirko i Wigura - lotnicy, którzy zginęli w katastrofie lotniczej w 1932 r.

Można powiedzieć, że cmentarz Powązkowski jest muzeum rzeźby na wolnym powietrzu. Od początku XIX w., od czasów klasycyzmu, aż do czasów najnowszych, umieszczali tu swoje dzieła wybitni artyści rzeźbiarze. W okresie rozbiorów w Warszawie nie było wolno stawiać pomników polskich bohaterów narodowych czy twórców - na cmentarzu ten zakaz nie obowiązywał. Dlatego właśnie tu wielu artystów pozostawiło swe wybitne dzieła, w różnych stylach i manierach artystycznych. Są to zarówno skromne, proste nagrobki, jak i wspaniałe pomniki, a także kaplice i rodzinne mauzolea.

Zabytkowy zespół nekropolii powązkowskich stanowiących jedną z najważniejszych atrakcji na turystycznej mapie Warszawy jest miejscem, które koniecznie należy zobaczyć odwiedzając Stolicę.

Cmentarz Powązkowski
ul. Powązkowska 14
V-IX: codz. 7-20
X: codz. 7-19
XI: codz. 7-18
XII-IV: codz. 7-17

52°15'09"N 20°58'40"E | na mapie:C

Warszawa Cmentarz żydowski przy Okopowej.

Cmentarz żydowski przy ulicy Okopowej w Warszawie powstał w 1806 roku. Zgodnie z żydowską tradycją został podzielony na dwie części - oddzielny dla kobiet i mężczyzn. Początkowo chowano tutaj tylko bogatych Żydów. Na cmentarzu znajdują się setki nagrobków misternie rzeźbionych, wykonanych przez znanych rzeźbiarzy. Leżą tu sławni rabini, lekarze, inżynierowie, ludzie zasłużeni dla Warszawy. Cmentarz jest czynny, zwiedzać go można od poniedziałku do czwartku od 10 do 17, oraz w piątek od 9 do 13, a w niedzielę od 11 do 16. Mężczyzn na cmentarzu obowiązuje nakrycie głowy.

52°14'41"N 20°58'33"E | na mapie:D

Warszawa Cmentarz Powstańców Warszawy

Cmentarz Powstańców Warszawy został założony w 1945 roku i jest największą nekropolią powstania warszawskiego. Pochowane są tutaj szczątki około 104 tysięcy osób, którzy leżą we wspólnych mogiłach, a także 100 tysięcy zwłok i prochów cywilnych mieszkańców Warszawy. Spoczywają tutaj żołnierze AK oraz innych formacji zbrojnych, którzy polegli w walkach lub zostali zamordowani w masowych egzekucjach przez okupanta hitlerowskiego w czasie

powstania warszawskiego. Pierwszych w tym miejscu pochówków dokonano 30 listopada 1945 roku. Były to szczątki odnalezione podczas ekshumacji przy ulicy Mokotowskiej 24/29. W latach 1946-47 oraz okresach późniejszych kontynuowano chowanie szczątków i prochów ekshumowanych z różnych dzielnic Warszawy. Na cmentarzu znajduje się pomnik Polegli Niepokonani autorstwa Gustawa Zemły, który powstał w 1973 roku. Monument przedstawia postać konającego mężczyzny, który zasłania się tarczą, twarz ma skierowaną ku niebu, a własnym ciałem zasłania wyrwę w barykadzie. Pomnik został umieszczony na szczycie kurhanu, który obłożony został kostką granitową, jakiej używano niegdyś do brukowania ulic. W 2001 roku na tarczy i barykadzie zostały umieszczone symbole Polski Walczącej. Na kurhanie znajduje się metalowa tablica z napisem: „W tym miejscu spoczywają prochy ponad 50 tysięcy Polaków, cywilnych mieszkańców Warszawy oraz żołnierzy Armii Krajowej poległych za wolność Ojczyzny, zamordowanych przez Niemców podczas powstania warszawskiego w sierpniu i wrześniu 1944 r. 6 VIII 1946 r. złożono tu 117 trumien z prochami osób zamordowanych i spalonych przewiezionych między innymi: z siedziby gestapo w Al. Szucha, ul. Wolskiej, ul. Górczewskiej, Parku Sowińskiego, ze szpitala św. Stanisława (fabryka Franaszka), ul. Moczydło, ul. Młynarskiej”

52°13'34"N 20°56'07"E | na mapie:E

Warszawa Cmentarz Wolski

Cmentarz Wolski znajduje się przy ulicy Wolskiej 180/182 w warszawskiej dzielnicy Wola. Został założony w 1854 roku na tzw. „księżęcej wólce” i był przeznaczony głównie dla ubogiej ludności Warszawy. Był on wielokrotnie powiększany. Pierwsze powiększenie o 3,36 ha nastąpiło w 1874 roku, a następne o 2,61 ha w 1899 roku. W 1918 roku na cmentarzu został wybudowany pomnik upamiętniający żołnierzy, którzy polegli podczas I wojny światowej. Inicjatorem jego budowy było Towarzystwo

Przyjaciół Woli. Na cmentarzu znajduje się kościół pod wezwaniem św. Grzegorza, który został wybudowany w latach 1962-63. Tutaj zostali pochowani Obrońcy Warszawy z 1939 roku oraz zwykli mieszkańcy miasta zamordowani przez Niemców na początku powstania warszawskiego w sierpniu 1944 roku, jak również powstańcy i żołnierze Ludowego Wojska Polskiego, którzy polegli podczas wyzwolenia Warszawy. Obecnie powierzchnia cmentarza wynosi 12 ha.

52°13'34"N 20°55'57"E | na mapie:F

Warszawa Cmentarz Czerniakowski

Cmentarz Czerniakowski znajduje się na Sadybie, przy ulicy Powsińskiej 44/46 w warszawskiej dzielnicy Mokotów. Został ufundowany w 1907 roku przez małżeństwo Józefa i Józefy Wardeckich. Aktu poświęcenia w sierpniu 1907 roku dokonał biskup Kazimierz Ruskiewicz. Na cmentarzu pochowani są liczni powstańcy warszawscy.

52°11'18"N 21°03'49"E | na mapie:H

Warszawa Cmentarz na Służewie przy ulicy Wałbrzyskiej

Cmentarz na Służewie zlokalizowany jest przy ulicy Wałbrzyskiej w warszawskiej dzielnicy Mokotów. Został założony w 1900 roku. Na cmentarzu pochowani są żołnierze Wojska Polskiego oraz osoby cywilne, które zginęły w czasie bombardowań i nalotów w okresie okupacji hitlerowskiej. Ten fakt upamiętnia pomnik, na którym wyryty jest napis: „Niech na zawsze pozostaną w pamięci narodu Ci, którzy w walce z najeźdźcą hitlerowskim złożyli swe życie, żołnierze kampanii wrześniowej 1939, powstańcy warszawy z 1944 r., ludność cywilna z 1939 r.” Na cmentarzu potajemnie zostały pochowane ofiary terroru komunistycznego z lat 1945-56.

52°10'22"N 21°02'05"E | na mapie:G

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): casenove, , fot. M. Ostrowska, km_nida, baspan2050, baspan2050, baspan2050, baspan2050

Trasa dodana przez: km_nida

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu.

Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 25 sierpnia 2024 05:07:39

miniprzewodnik

